

En aquesta resolució s'han ocultat les mencions a la població afectada per tal de donar compliment a l'art. 17.2 de la Llei 32/2010, atès que en cas de revelar el nom de la població afectada, es podrien identificar també les persones físiques afectades.

Identificació de l'expedient

Resolució del procediment sancionador núm. PS 17/2020, referent a l'Ajuntament d'(...).

Antecedents

1. En data 10/06/2020, va tenir entrada a l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades un escrit d'una persona pel qual formulava denúncia contra l'Ajuntament d'(...), amb motiu d'un presumpte incompliment de la normativa sobre protecció de dades personals. En concret, la persona denunciant exposava que el llavors alcalde d'(...) havia visionat les imatges captades pel sistema de videovigilància instal·lat a la residència municipal d'avis, per la sospita que s'havia induït a algunes persones residents a votar la llista contrària en les passades eleccions municipals. La persona denunciant afegia que, en relació al tractament d'imatges mitjançant les càmeres instal·lades a la residència, no s'havia notificat el corresponent fitxer, no s'havia fet efectiu el dret d'informació a les persones empleades, així com que aquestes no havien consentit el dit tractament.

2. L'Autoritat va obrir una fase d'informació prèvia (núm. IP 175/2019), d'acord amb el que preveu l'article 7 del Decret 278/1993, de 9 de novembre, sobre el procediment sancionador d'aplicació als àmbits de competència de la Generalitat, i l'article 55.2 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques (d'ara endavant, LPAC), per determinar si els fets eren susceptibles de motivar la incoació d'un procediment sancionador, la identificació de la persona o persones que en poguessin ser responsables i les circumstàncies rellevants que hi concorrien.

3. En aquesta fase d'informació, en data 12/07/2019, l'Autoritat va dur a terme un acte d'inspecció a la residència municipal d'avis d'(...), per verificar determinats aspectes relacionats amb el sistema de videovigilància allí instal·lat. En aquell acte d'inspecció presencial, els representants de l'Ajuntament d'(...) van manifestar, entre d'altres, el següent:

- Que a la residència d'avis hi havia 10 càmeres de videovigilància, les quals permetien la identificació de persones físiques.
- Que la finalitat d'aquest sistema de videovigilància era garantir la seguretat de les instal·lacions i les persones.
- Que no s'utilitzaven les càmeres amb fins de control laboral.
- Que s'informava de l'existència de les càmeres a través de cartells.

Carrer Rosselló, 214, esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

- Que no es proporcionava a les persones afectades informació sobre la resta de punts previstos per la normativa de protecció de dades.
- Que en data 10/06/2019, l'anterior alcalde de l'Ajuntament d'(...) es va personar a la residència municipal a fi de visionar les imatges captades pel sistema de videovigilància instal·lat a la residència. Les imatges visionades corresponien al diumenge 26/05/2019, data en què es van celebrar les eleccions municipals i europees.
- Que es desconeix el motiu pel qual es va accedir a les dites imatges. L'anterior alcalde no el va especificar.
- Que l'anterior alcalde no es va descarregar les imatges captades pel sistema de videovigilància de la residència, només les va visionar.
- Que les persones autoritzades per accedir a les imatges captades pel sistema de videovigilància instal·lat a la residència eren l'alcalde i la directora de la residència.

Així mateix, el personal inspector de l'Autoritat va verificar, entre d'altres, el següent:

- Que l'Ajuntament d'(...) havia instal·lat a la residència municipal d'avis, un sistema de videovigilància integrat per 10 càmeres interiors.
- Que s'informava sobre l'existència de les càmeres per mitjà de 2 cartells informatius, de color vermell, ubicats a l'entrada a la residència i a la sala principal.
- Que no es podia accedir a les imatges captades per les càmeres en data 26/05/2019, ja que el sistema les havia eliminat.

4. En data 02/06/2020, la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades va acordar iniciar un procediment sancionador contra l'Ajuntament d'(...) per una presumpta infracció prevista a l'article 83.5.b), en relació als articles 12 i 13; tots ells del Reglament (UE) 2016/679 del Parlament Europeu i del Consell, de 27 d'abril, relatiu a la protecció de les persones físiques pel que fa al tractament de dades personals i a la lliure circulació d'aquestes (en endavant, RGPD). Aquest acord d'iniciació es va notificar a l'entitat imputada en data 12/06/2020.

5. L'acord d'iniciació explicitava els motius pels quals no es va efectuar cap imputació respecte d'altres fets denunciats. En primer lloc, en allò referent a l'ús de les imatges captades per les càmeres instal·lades a la residència municipal d'avis per part de l'anterior alcalde amb una finalitat diferent, atès que l'alcalde era una persona autoritzada per accedir a les dites imatges i no es va poder constatar que les utilitzés amb una finalitat diferent a la prevista. En segon lloc, pel que fa a la manca de fitxer, tampoc es va incloure entre els fets imputats ja que l'RGPD va suprimir aquesta obligació. I, en tercer lloc, en relació a la manca de consentiment de les persones afectades pel tractament de les seves imatges mitjançant les dites càmeres, tampoc fou objecte d'imputació ja que la base jurídica que legitima aquest tractament és el compliment d'una missió en interès públic o l'exercici de poders públics atribuïts a l'Ajuntament d'(...) (art. 6.1.e RGPD), per la qual cosa esdevé innecessari acudir a cap de les altres bases jurídiques també previstes a l'article 6.1 RGPD, com ara el consentiment de les persones afectades.

Carrer Rosselló, 214, esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

6. A l'acord d'iniciació es concedia a l'entitat imputada un termini de 10 dies hàbils, comptadors a partir de l'endemà de la notificació, per formular al·legacions i proposar la pràctica de proves que considerés convenientes per defensar els seus interessos.

Aquest termini s'ha superat i no s'han formulat al·legacions.

Fets provats

L'Ajuntament d'(...) no informava degudament a les persones afectades pel tractament de les seves imatges a través de les càmeres amb fins de videovigilància instal·lades a la residència municipal d'avis.

D'una banda, la informació que es proporcionava a través dels cartells informatius, que no s'ajustaven al disseny i contingut establerts per la Instrucció 1/2009, de 10 de febrer, de l'Autoritat, sobre el tractament de dades de caràcter personal mitjançant càmeres amb fins de videovigilància (en endavant, Instrucció 1/2009), no era precisa ni inequívoca. En aquest sentit, els dos cartells informatius instal·lats eren de color vermell i el logotip i dades de contacte d'una empresa de seguretat ocupaven una tercera part del cartell informatiu. Al seu torn, aquests cartells no incorporaven el text informatiu "Protecció de dades", ni tampoc el lloc on es podia aconseguir la informació complementària.

I de l'altra, tampoc no es proporcionava a les persones afectades informació sobre la resta de punts previstos a l'article 13.1 de l'RGPD, tal com imposa l'article 12.6 de la Instrucció 1/2009.

Fonaments de dret

1. Són d'aplicació a aquest procediment el que preveuen l'LPAC, i l'article 15 del Decret 278/1993, segons el que preveu la DT 2a de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades. De conformitat amb els articles 5 i 8 de la Llei 32/2010, la resolució del procediment sancionador correspon a la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades.
2. D'acord amb l'article 64.2.f) de l'LPAC i de conformitat amb el que s'indica a l'acord d'iniciació d'aquest procediment, escau dictar aquesta resolució sense una proposta de resolució prèvia, atès que l'entitat imputada no ha formulat al·legacions a l'acord d'iniciació. Aquest acord contenia un pronunciament precís sobre la responsabilitat imputada.
3. En relació amb els fets descrits a l'apartat de fets provats, cal acudir a l'article 12 de l'RGPD, que preveu que *"El responsable del tratamiento tomará las medidas oportunas para facilitar al interesado toda información indicada en los artículos 13 y 14, así como cualquier comunicación con arreglo a los artículos 15 a 22 y 34 relativa al tratamiento, en forma concisa, transparente, inteligible y de fácil acceso, con un lenguaje claro y sencillo, en particular cualquier información dirigida específicamente a un niño. (...)"*

I els apartats 1 i 2 de l'article 13 de l'RGPD, estableixen el següent:

“1. Cuando se obtengan de un interesado datos personales relativos a él, el responsable del tratamiento, en el momento en que estos se obtengan, le facilitará toda la información indicada a continuación:

- a) la identidad y los datos de contacto del responsable y, en su caso, de su representante;*
- b) los datos de contacto del delegado de protección de datos, en su caso;*
- c) los fines del tratamiento a que se destinan los datos personales y la base jurídica del tratamiento;*
- d) cuando el tratamiento se base en el artículo 6, apartado 1, letra f), los intereses legítimos del responsable o de un tercero;*
- e) los destinatarios o las categorías de destinatarios de los datos personales, en su caso;*
- f) en su caso, la intención del responsable de transferir datos personales a un tercer país u organización internacional y la existencia o ausencia de una decisión de adecuación de la Comisión, o, en el caso de las transferencias indicadas en los artículos 46 o 47 o el artículo 49, apartado 1, párrafo segundo, referencia a las garantías adecuadas o apropiadas y a los medios para obtener una copia de estas o al hecho de que se hayan prestado.*

2. Además de la información mencionada en el apartado 1, el responsable del tratamiento facilitará al interesado, en el momento en que se obtengan los datos personales, la siguiente información necesaria para garantizar un tratamiento de datos leal y transparente:

- a) el plazo durante el cual se conservarán los datos personales o, cuando no sea posible, los criterios utilizados para determinar este plazo;*
- b) la existencia del derecho a solicitar al responsable del tratamiento el acceso a los datos personales relativos al interesado, y su rectificación o supresión, o la limitación de su tratamiento, o a oponerse al tratamiento, así como el derecho a la portabilidad de los datos;*
- c) cuando el tratamiento esté basado en el artículo 6, apartado 1, letra a), o el artículo 9, apartado 2, letra a), la existencia del derecho a retirar el consentimiento en cualquier momento, sin que ello afecte a la licitud del tratamiento basado en el consentimiento previo a su retirada;*
- d) el derecho a presentar una reclamación ante una autoridad de control;*
- e) si la comunicación de datos personales es un requisito legal o contractual, o un requisito necesario para suscribir un contrato, y si el interesado está obligado a facilitar los datos personales y está informado de las posibles consecuencias de que no facilitar tales datos;*
- f) la existencia de decisiones automatizadas, incluida la elaboración de perfiles, a que se refiere el artículo 22, apartados 1 y 4, y, al menos en tales casos, información significativa sobre la lógica aplicada, así como la importancia y las consecuencias previstas de dicho tratamiento para el interesado.”*

Carrer Rosselló, 214, esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

Per la seva banda, l'article 22.4 de la Llei orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de Protecció de Dades Personals i garantia dels drets digitals (en endavant, LOPDGDD), relatiu als tractaments amb finalitats de videovigilància, disposa que:

“4. El deure d'informació que preveu l'article 12 del Reglament (UE) 2016/679 s'entén complert mitjançant la col·locació d'un dispositiu informatiu en un lloc prou visible amb la identificació, almenys, de l'existència del tractament, la identitat del responsable i la possibilitat d'exercir els drets que preveuen els articles 15 a 22 del Reglament (UE) 2016/679. També es pot incloure en el dispositiu informatiu un codi de connexió o una adreça d'Internet amb aquesta informació.

En tot cas, el responsable del tractament ha de mantenir a disposició dels afectats la informació a què es refereix el Reglament esmentat.”

En allò referent al tractament de dades personals mitjançant càmeres amb fins de videovigilància, els apartats 4 i 6 de l'article 12 de la Instrucció 1/2009, referents al dret d'informació, determinen el següent:

“12.4 El contingut i el disseny del cartell informatiu s'ha d'ajustar al que estableix l'annex d'aquesta Instrucció, sense que en cap cas resulti exigible que s'especifiqui l'emplaçament de les càmeres. (...)

12.6 La persona responsable del tractament, o qui designi en lloc seu, també ha de proporcionar a les persones afectades informació sobre la resta de punts previstos a l'article 5.1 de la LOPD per mitjà d'impresos o a través de la seva web o seu electrònica, on hi haurà de constar la finalitat específica de la vigilància, com també la resta de la informació establerta als apartats a), d) i e) de l'article 5 de la LOPD.”

I l'annex de la Instrucció 1/2009 al qual es remet l'article 12.4 de la mateixa norma, pel que fa al contingut i disseny del cartell informatiu, estableix que:

“1. En el cartell informatiu a què es refereix l'article 12 d'aquesta Instrucció s'ha de fer constar de forma clarament visible, de dalt a baix, com a mínim, la informació següent:

Indicació a la finalitat per a la qual es tracten les dades (“Zona videovigilada”).

Pictograma que simbolitza una càmera de videovigilància dins d'un rectangle blanc. Quan es capti la veu, el pictograma ha de reflectir aquesta circumstància.

El text informatiu “Protecció de dades”.

Indicació expressa a la identificació de la persona responsable davant la qual es poden exercir els drets d'accés, rectificació, cancel·lació i oposició.

Indicació del lloc o web on es pot aconseguir la informació a què es refereix l'article 12.6 d'aquesta Instrucció.

Carrer Rosselló, 214, esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

2. El disseny del cartell informatiu s'ha d'ajustar als requisits següents:

a) Ha de ser de forma rectangular i amb les arestes en angle recte. Les dimensions estàndard del cartell són, aproximadament, 21 cm de base i 29,7 cm d'altura.

Aquestes dimensions poden augmentar o disminuir segons sigui l'àrea o zona sotmesa a videovigilància i la distància que sigui necessària perquè el distintiu informatiu resulti visible per a les persones afectades.

b) Té com a color de fons el groc, a l'extrem superior esquerre del qual hi pot constar el logotip de l'Agència Catalana de Protecció de Dades.

c) Centrat dins d'un rectangle blanc, d'unes dimensions aproximades d'1/3 de l'altura del cartell i 4/5 de l'amplada que, en el cartell estàndard, se situa aproximadament a 6 cm del costat superior, hi ha de constar el pictograma a que es refereix l'apartat 1 d'aquest annex.

En tot cas, aquestes indicacions s'han de mantenir proporcionals en atenció a les possibles variacions en les dimensions del cartell informatiu. (...)"

En el present cas, malgrat l'existència d'uns cartells informatius amb dades de contacte d'una empresa de seguretat, és clar que l'Ajuntament d'(...) ostentava la condició de responsable del tractament en la mesura que determinava la finalitat i els mitjans del tractament d'imatges amb fins de videovigilància mitjançant les càmeres instal·lades en la residència municipal d'avis, com ho prova el fet que les imatges captades per les dites càmeres es visionaven des de la mateixa residència municipal i únicament per les persones autoritzades per l'Ajuntament.

Durant la tramitació d'aquest procediment s'ha acreditat degudament el fet descrit a l'apartat de fets provats, que és constitutiu de la infracció prevista a l'article 83.5.b) l'RGPD, que tipifica com a tal la vulneració de "los derechos de los interesados a tenor de los artículos 12 a 22", entre els quals hi ha el dret d'informació previst als articles 12 i 13 RGPD.

La conducta que aquí s'aborda s'ha recollit com a infracció lleu a l'article 74.a) de la LOPDGDD, en la forma següent:

"a) L'incompliment del principi de transparència de la informació o el dret d'informació de l'afectat per no facilitar tota la informació que exigeixen els articles 13 i 14 del Reglament (UE) 2016/679."

4. L'article 77.2 LOPDGDD disposa que, en el cas d'infraccions comeses pels responsables o encarregats enumerats a l'art. 77.1 LOPDGDD, l'autoritat de protecció de dades competent:

"(...) ha de dictar una resolució que les sancioni amb una amonestació. La resolució ha d'establir així mateix les mesures que escaigui adoptar perquè cessi la conducta o es corregeixin els efectes de la infracció que s'hagi comès. La resolució s'ha de notificar al responsable o encarregat del tractament, a l'òrgan del qual depengui jeràrquicament, si s'escau, i als afectats que tinguin la condició d'interessat, si s'escau."

En termes similars a l'LOPDGDD, l'article 21.2 de la Llei 32/2010, determina el següent:

“2. En el cas d'infraccions comeses amb relació a fitxers de titularitat pública, el director o directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades ha de dictar una resolució que declari la infracció i estableixi les mesures a adoptar per a corregir-ne els efectes. A més, pot proposar, si escau, la iniciació d'actuacions disciplinàries d'acord amb el que estableix la legislació vigent sobre el règim disciplinari del personal al servei de les administracions públiques. Aquesta resolució s'ha de notificar a la persona responsable del fitxer o del tractament, a l'encarregada del tractament, si escau, a l'òrgan del qual depenguin i a les persones afectades, si n'hi ha”.

En virtut d'aquesta facultat, escau requerir l'Ajuntament d'(...) perquè al més aviat possible, i en tot cas en el termini màxim de 10 dies a comptar des de l'endemà de la notificació d'aquesta resolució, substitueixi els cartells informatius de l'existència de les càmeres col·locats a la residència municipal d'avis, per uns altres que s'ajustin al disseny i contingut establerts per la Instrucció 1/2009 i en els quals s'especifiqui el lloc on es pot obtenir informació complementària al tractament d'imatges amb fins de videovigilància; així com per tal que proporcioni a les persones afectades informació sobre la resta de punts previstos a l'article 13.1 de l'RGPD, tal com imposa l'article 12.6 de la Instrucció 1/2009.

Un cop s'hagi adoptat la mesura correctora descrita, en el termini assenyalat, cal que en els 10 dies següents l'Ajuntament d'(...) n'informi l'Autoritat i aporti una fotografia dels dits cartells, sense perjudici de la facultat d'inspecció d'aquesta Autoritat per fer les verificacions corresponents.

Resolució

Per tot això, resolc:

1. Amonestar l'Ajuntament d'(...) com a responsable d'una infracció prevista a l'article 83.5.b) en relació amb els articles 12 i 13, ambdós de l'RGPD.
2. Requerir l'Ajuntament d'(...) perquè adopti les mesures correctores assenyalades al fonament de dret 4t i acrediti davant d'aquesta Autoritat les actuacions dutes a terme per complir-les.
3. Notificar aquesta resolució a l'Ajuntament d'(...).
4. Comunicar la resolució que es dicti al Síndic de Greuges, de conformitat amb el que preveu l'article 77.5 de l'LOPDGDD.
5. Ordenar que es publiqui aquesta resolució al web de l'Autoritat (apdcat.gencat.cat), de conformitat amb l'article 17 de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre.

Carrer Rosselló, 214, esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

Contra aquesta resolució, que posa fi a la via administrativa d'acord amb els articles 26.2 de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, i 14.3 del Decret 48/2003, de 20 de febrer, pel qual s'aprova l'Estatut de l'Agència Catalana de Protecció de Dades, l'entitat imputada pot interposar, amb caràcter potestatiu, un recurs de reposició davant la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, en el termini d'un mes a comptar des de l'endemà de la seva notificació, d'acord amb el que preveuen l'article 123 i següents de l'LPAC. També pot interposar directament un recurs contenciós administratiu davant els jutjats contenciosos administratius, en el termini de dos mesos a comptar des de l'endemà de la seva notificació, d'acord amb els articles 8, 14 i 46 de la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa.

Si l'entitat imputada manifesta a l'Autoritat la seva intenció d'interposar un recurs contenciós administratiu contra la resolució ferma en via administrativa, la resolució se suspendrà cautelarment en els termes previstos a l'article 90.3 de l'LPAC.

Igualment, l'entitat imputada pot interposar qualsevol altre recurs que consideri convenient per defensar els seus interessos.

La directora,